

เรื่องเสร็จที่ ๑๒๗๘/๒๕๕๕

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในการจ่ายชดเชยให้แก่ ปตท. สำหรับเงินส่วนลด
ราคาขายปลีก NGV ที่จำหน่ายให้แก่กลุ่มรถโดยสารสาธารณะและกลุ่มรถโดยสาร
ประจำทางสาธารณะ

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานได้มีหนังสือที่ พน ๐๖๐๔/๓๘๙๐ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อปัญหาเกี่ยวกับการใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในการจ่ายให้แก่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) สำหรับเงินส่วนลดราคาขายปลีกก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) ที่ได้จำหน่ายให้แก่กลุ่มรถโดยสารสาธารณะและกลุ่มรถโดยสารประจำทางสาธารณะ สรุปข้อเท็จจริงได้ดังนี้

เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้ทยอยปรับขึ้นราคาขายปลีก NGV เดือนละ ๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม ตั้งแต่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ - ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งจะทำให้ราคาขายปลีก NGV ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๕ เป็น ๑๔.๕๐ บาท/กิโลกรัม และให้ทยอยปรับลดอัตราเงินชดเชยลงเดือนละ ๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม จำนวน ๔ ครั้ง ตั้งแต่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ - เมษายน ๒๕๕๕ และเพื่อบรรเทาผลกระทบจากแนวทางการปรับขึ้นราคา NGV สำหรับกลุ่มรถโดยสารสาธารณะ จึงมอบให้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) รับผิดชอบพิจารณาแนวทางการช่วยเหลือกลุ่มดังกล่าวต่อไป

เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ กบง. ได้เห็นชอบโครงการบัตรเครดิตพลังงานสำหรับผู้ประกอบอาชีพรถรับจ้างขนส่งผู้โดยสารสาธารณะ (รถแท็กซี่ รถตุ๊กตุ๊ก และรถตู้ร่วมโดยสาร ขสมก.) โดยมีวงเงินบัตรเครดิต ๓,๐๐๐ บาท และส่วนลดราคาขายปลีก NGV จากการใช้บัตรเครดิตและเงินสดรวมวงเงิน ๙,๐๐๐ บาท ซึ่งการให้ส่วนลดราคาขายปลีก NGV เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

เพื่อให้การดำเนินการเพื่อบรรเทาผลกระทบจากการขึ้นราคา NGV สำหรับรถโดยสารสาธารณะกลุ่มอื่นๆ เพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ กบง. จึงได้มอบหมายให้ ปตท. รับผิดชอบดำเนินการจัดทำบัตรส่วนลดราคาขายปลีก NGV และเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้บัตรส่วนลดสำหรับรถร่วมโดยสารประจำทาง ขสมก. รถมินิบัสร่วม ขสมก. และรถสองแถวร่วม ขสมก. ต่อไป

ต่อมา ในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ กบง. ได้มีมติมอบหมายให้ ปตท. จัดทำบัตรส่วนลดเพิ่มเติมแก่กลุ่มรถโดยสารตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ หมวด ๑ - ๔ (กลุ่มรถโดยสารประจำทางที่วิ่งในต่างจังหวัด) และเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้บัตรส่วนลดดังกล่าว

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๘๖๘ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กบง. ได้ทยอยปรับลดอัตราเงินชดเชยราคา NGV ลงเดือนละ ๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ จนถึงเดือนเมษายน ๒๕๕๕ ส่งผลให้ปัจจุบันอัตราเงินชดเชยราคา NGV อยู่ที่อัตรา กิโลกรัมละ ๐.๐๐ บาท การปรับลดอัตราเงินชดเชยราคา NGV ดังกล่าว ส่งผลให้ราคาขายปลีก NGV ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ปรับเพิ่มขึ้น ๒.๐๐ บาท/กิโลกรัม จาก ๘.๕๐ บาท/กิโลกรัม เป็น ๑๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม

ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเรื่องแนวทางการปรับราคาขายปลีก NGV และ LPG ดังนี้

๑) ให้ยกเลิกมติ กพช. เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางการปรับราคาขายปลีก NGV และ LPG ภาคขนส่ง

๒) ให้คงราคาขายปลีก NGV ที่ ๑๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม ต่ออีก ๓ เดือน (๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึง ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕) และ

๓) ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้ กบง. พิจารณาการปรับราคาขายปลีก NGV และ LPG ให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง โดยพิจารณาจากผลการศึกษาด้านทุนราคา NGV ที่ศึกษาโดยสถาบันวิจัยพลังงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์การมอบหมายที่ว่า การปรับเพิ่มราคาขายปลีก NGV ให้พิจารณาจากผลการศึกษาด้านทุนราคา NGV ที่ศึกษาโดยสถาบันวิจัยพลังงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ต่อมา ปตท. ได้มีหนังสือถึงกระทรวงพลังงานเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ อ้างถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แนวทางการปรับราคาขายปลีก NGV และ LPG ที่ได้เห็นชอบให้คงราคาขายปลีก NGV ที่ ๑๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม ต่ออีก ๓ เดือน (๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึง ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕) และตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ได้มอบหมายให้ กบง. พิจารณาการปรับราคาขายปลีก NGV ให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง โดยพิจารณาจากผลการศึกษาด้านทุนราคา NGV ที่ศึกษาโดยสถาบันวิจัยพลังงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นั้น ในระหว่างที่ยังไม่มี ความชัดเจนเรื่องของการปรับราคา NGV ปตท. ยังคงดำเนินการขยายกำลังการผลิตและให้การสนับสนุนส่วนลดราคา NGV ในโครงการบัตรเครดิตพลังงานและบัตรส่วนลดราคาขายปลีก NGV สำหรับกลุ่มรถแท็กซี่ รถตุ๊กตุ๊ก รถตู้ร่วม ชมมก. รถร่วมโดยสารประจำทาง ชมมก. รถมินิบัสร่วม ชมมก. และรถสองแถวร่วม ชมมก. ตามแผนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งยอดขายตั้งแต่มกราคม ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบันได้มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินธุรกิจ NGV สามารถดำเนินต่อไปได้ ในระยะยาว ปตท. จึงขอให้กระทรวงพลังงานสนับสนุนเงินชดเชย NGV จากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ระหว่างช่วงเวลา ๓ เดือน (๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึง ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕) เพื่อลดการขาดทุนของ ปตท. จากการคงราคาขายปลีก NGV ที่ ๑๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม ดังนี้

- ๑๖ พฤษภาคม - ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ขอรับเงินชดเชยราคา NGV ๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม

- ๑๖ มิถุนายน - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ขอรับเงินชดเชยราคา NGV ๑ บาท/กิโลกรัม

- ๑๖ กรกฎาคม - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ขอรับเงินชดเชยราคา NGV ๑.๕๐ บาท/กิโลกรัม

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานพิจารณาแล้วเห็นว่า การขอเงินชดเชย NGV ของ ปตท. ดังกล่าวนั้นเป็นการใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบ

ต่อประเด็นข้อกฎหมายจึงขอหารือว่า กบง. มีอำนาจพิจารณาอนุมัติให้การสนับสนุนเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงแก่ ปตท. ในการชดเชยส่วนลดราคาขายปลีก NGV สำหรับกลุ่มรถโดยสารสาธารณะและกลุ่มรถโดยสารประจำทางสาธารณะหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน โดยมีผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ในการใช้จ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อเป็นเงินจ่ายชดเชยสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ ๗ (๑)^๑ แห่งคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๔/๒๕๔๗ เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ต้องเป็นไปตามอัตราที่ กบง. กำหนดตามข้อ ๔ (๔)^๒ แห่งคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๔/๒๕๔๗ ฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๔/๒๕๕๔ เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งข้อ ๔ (๔) ให้อำนาจ กบง. ในการกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนหรืออัตราเงินชดเชยสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ทำในราชอาณาจักร น้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้าเพื่อใช้ในราชอาณาจักร น้ำมันเชื้อเพลิงที่ส่งออกหรือน้ำมันเชื้อเพลิงที่จำหน่ายให้แก่เรือเพื่อใช้เดินทางออกนอกราชอาณาจักรเท่านั้น แต่มิได้ให้ กบง. มีอำนาจในการกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนหรืออัตราเงินชดเชยสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่จำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักร ดังนั้น กบง. จึงไม่สามารถอนุมัติเงินชดเชยสำหรับ NGV ซึ่งเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง^๓ ที่จำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักรตามที่ ปตท. ขอมมาได้

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๕

^๑ข้อ ๗ กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเงินจ่ายชดเชยตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดตามข้อ ๔ ของคำสั่งนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ข้อ ๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนหรืออัตราเงินชดเชยสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ทำในราชอาณาจักร น้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้าเพื่อใช้ในราชอาณาจักร น้ำมันเชื้อเพลิงที่ส่งออก น้ำมันเชื้อเพลิงที่จำหน่ายให้แก่เรือเพื่อใช้เดินทางออกนอกราชอาณาจักร ก๊าซที่จำหน่ายเพื่อใช้ในราชอาณาจักร และก๊าซที่ซื้อหรือได้มาจากผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมซึ่งผลิตได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติในราชอาณาจักร

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ข้อ ๒ ในคำสั่งนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“น้ำมันเชื้อเพลิง” หมายความว่า น้ำมันเบนซิน น้ำมันก๊าด น้ำมันดีเซล น้ำมันเตา น้ำมันที่คล้ายกันหรือน้ำมันสำหรับเครื่องยนต์ที่คล้ายกัน น้ำมันดิบสังเคราะห์ที่ใช้หรืออาจใช้เป็นวัตถุดิบในการกลั่นหรือผลิตให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวข้างต้น และให้หมายความรวมถึงก๊าซ ยางมะตอยและก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ